

međunarodnoj kulturnoj i umjetničkoj razmjeni traži se vrhunska kvaliteta i visoko profesionalna organizacija, kao i ravnopravno sudjelovanje partnera u realizaciji pojedinih velikih međunarodnih projekata u kojima zbog toga ne sudjelujemo. Iako imamo suvremenu umjetnost vrhunske kvalitete, u njenoj širokoj promociji posustajemo, kako zbog općeg tehničkog i tehnološkog standarda, tako i zbog krajnje kompliciranog, sporog i neprofesionalnog administrativnog djelovanja. Posebno se osjeća nedostatak globalne kulturne politike i ofenzivnije prisutnosti naše umjetnosti u svijetu, što ne možemo očekivati od drugih – već od naše strane koja kreira kulturnu politiku. Zbog toga – ma koliko se trudili da ispravimo ove propuste, mi nemamo nikakvog utjecaja na formiranje neke zajedničke (opće ili pojedinačne) kulturne politike, pa naše sugestije kolegama ostaju tek dobre riječi bez krajnjeg efekta. Tako, na primjer, velika izložba koju za Češko-Slovačku, Poljsku i Mađarsku pripremaju četiri najveća muzeja moderne umjetnosti u svijetu (iz New Yorka, Londona, Pariza i Amsterdama) s prikazom značajnih ostvarenja nastalih u posljednjih dvadeset godina, nije obuhvatila Jugoslaviju opće ili pojedinačno. Mi smo još jednom nastojali da ta izložba ne zaobiđe našu zemlju, ali to najmanje zavisi od nas. Svjesni smo da je suvremena umjetnost samo dio jedne opće kulturne strategije kojom jedna zemlja prezentira sebe i svoju kulturu u svijetu. Ali, kako god taj segment bio mali (a po našem mišljenju on to nije jer je vizualna kultura univerzalni govor i kao takav ima sve veće opće značenje), nedjeljiv je dio cjeline kojom se neka zemlja predstavlja u svijetu. Naš je dojam da je taj segment u potpunosti zanemaren, ne po količini već po kvaliteti, da je prepušten privatnoj inicijativi i slučaju, amaterskoj i diletantskoj anarhiji. Nismo ti koji bismo ovu praksu mogli prekinuti, ali s punom odgovornošću tvrdimo da nas nastavljanje takve kulturne prakse sve više i više udaljava od svijeta kojemu deklarativno težimo.

Primljeno: 12. 11. 1990.

Želimir Košćević
MSU (GGZ), Zagreb

Jure Mikuš
Moderna galerija, Ljubljana

Branka Stipančić
MSU (GGZ) Zagreb

Irina Subotić
Narodni muzej, Beograd

GODIŠNJI SASTANAK KOMITETA ZA DOKUMENTACIJU CIDOC ICOM-a

Branka Šulc

odišnji sastanak CIDOC-a i Muzejskoga dokumentacijskog foruma, održan u Ateni i Nafplionu u Grčkoj od 30. rujna do 6. listopada 1990. zajednički su organizirali CIDOC-ICOM-a i Nacionalni komitet ICOM-a Grčke.

Sastancima je prisustvovalo 167 stručnjaka za područje muzejske dokumentacije i informatizacije iz evropskih i izvanevropskih zemalja. U skladu s usvojenim rezolucijama o informatizaciji muzejske djelatnosti 15. generalne konferencije u Haagu i Komitet za dokumentaciju je intenzivirao svoje djelovanje i umnogome ga proširio i na nova područja. U svrhu podrške razvoju i primjeni dokumentacijskih standarda i šireg pristupa muzejskim informacijama te jačanju svijesti o važnosti tih informacija kao ogromnoga novog informatičkog potencijala unutar ICOM-a, CIDOC je preuzeo ulogu značajnoga koordinativnog i provedbenog punkta za brojne nove zadatke muzeja potkraj 20. st. Orijentirajući se pri radu na ovom skupu na prezentiranje dosega i novih programa po pojedinim radnim grupama i zajedničkom svakodnevnom raspravom po svim razmatranim podtemama, ovogodišnji je skup ukazao i na nužnost intenzivnijeg pristupa rješavanju informatizacije muzejske djelatnosti. Među programima prezentiran je i projekt Međunarodne razmjene muzejskih informacija, istraživački rad CHIN-a (Canadian Heritage Information Network) koji se provodi u suradnji s UNESCO-m radi šire razmjene kulturnih informacija. Prezentirana su dva međunarodna projekta – Conservation Information Network, koji pokazuje i vrijednost suradnje među muzejskim organizacijama te model međunarodnog informacijskog servisa za evidenciju ukradenih pokretnih spomenika kulture, što je inicirao UNESCO. Raspravom o legalnim aspektima transfera podataka, evropskih članova CIDOC-a i prezentacijom toga istraživanja te modela za primjenu transfera podataka utvrđena je dinamika dovršenja toga projekta do sljedećeg sastanka CIDOC-a u 1991. godini. Informacijski centar ICOM-a sudjeluje u projektu modela evropske muzejske mreže Evropske zajednice, unutar kojeg je 18 suradnih institucija (9 muzeja i 9 privrednih organizacija iz evropskih zemalja). Komunikacijska aplikacija bit će testirana unutar komunikacijske mreže i prezentirana na izložbi EXPO u Sevilli 1992. godine. Ta mreža prezentira i mogućnosti samog ICOM-a u istraživanjima različitih muzejskih informacijskih izvora. Prezentirana su i dva modela informacijskih projekata: SWETERM koji se provodi u Švedskoj na razini cjelokupne muzejske djelatnosti i financijski ga podržava vlada, u svrhu da se poveća mogućnost švedskih muzeja u razmjeni informacija o muzejskim predmetima uz paralelno utvrđivanje tezaurusa muzejskih pojmova (društvenih i prirodnih znanosti). NARCIS je projekt koji provodi pet konzervatorskih laboratorija u muzejima unutar Evropske zajednice, Louvrea, muzeja iz

Lisabona, Milana, Kopenhagena i Berlina.

Cilj projekta je da postavi visoku definiciju slikovne baze podataka povezane s tekstualnom radi korištenja ponajprije profesionalnih konzervatora. Program primjenjuje minimalni standard za opis predmeta koji je razvila CIDOC-ova radna grupa za dokumentaciju standarda.

Francuska je u tom projektu zadužena za informacije o likovnim umjetnostima, Italija za strukturu podataka, Francuska za terminološki rječnik, Španjolska za ikonografiju.

CD-ROM likovnih umjetnosti (holandskih starih majstora) prezentiran unutar projekta Grupe za istraživanje uloge interaktivne video-tehnologije u muzejima – projekt kompaktnog diska, uključuje bazu podataka na dva ICOM-ova jezika (engleski i francuski) na uzorku iz 20 muzeja svijeta koji posjeduju holandske/flamanske portrete.

Projekt se provodi putem Ministarstva kulture Francuske u Parizu i Canadian Heritage Information Networka (CHIN) uza sudjelovanje ICOM-a te brojnih evropskih muzeja i institucija, a bit će dovršen u 1992. godini.

Radna grupa za razvoj baza podataka, ujedno i grupa s najvećim brojem članova, nastavila je rad na ispitivanju opsega korištenja kompjutorima u muzejima. Prezentirana je i publikacija Smithsonian Institutiona iz Washingtona o stanju informatizacije (hardverske i softverske opreme) s muzejima Sjeverne Amerike. Takova istraživanja bit će provedena i u muzejima evropskih zemalja u koordinaciji Smithsonian Institutiona, Informacijskog centra ICOM-a u Parizu i CIDOC-a.

U sastavu rada na terminološkoj kontroli prezentiran je i projekt Komiteta za povijest umjetnosti ICOM-a kojim se kao model predložuje tezaurus-Getty Art and Architecture, kao osnova za razvijanje likovnog tezaurusa. Suradne institucije na ovom projektu su France Inventaire Général i talijanski model iz Instituto Centrale per il Catalogo e la Documentazione (ICCD) jer su obje institucije intenzivno radile i na području rječničke kontrole. Dopunjeni minimalni standard za opis predmeta likovne umjetnosti je kompletiran i integrirat će se u standarde evropskog projekta te publicirati u ICOM Newsu, uz ostale minimalne standarde, do danas utvrđene na razini CIDOC-a. Minimalni standard za opis arheološkog predmeta bit će dovršen do 1991. godine.

CIDOC tu usko surađuje s ISO (International Standard Organization). Radna grupa za Muzejske informacijske/dokumentacijske centre prezentirala je rezultate ankete provedene u 73 takva centra u svijetu u kolovozu 1990. kojom se posebnom publikacijom identificiraju osnovni podaci o djelatnosti, kadru, fondovima i mogućnostima međusobne suradnje. Uz to radna je grupa pokrenula i istraživanje primjene ICOM-ova tezaurusa muzeoloških pojmova poradi njihove determinacije i mogućeg proširenja. Predloženo je uključenje nacionalnih muzejskih biblioteka u mrežu muzejskih informacijskih/dokumentacijskih centara i predložena definicija rada Informacijskog centra ICOM-a u Parizu.

Višegodišnje su pripreme na izdanju Priručnika o muzejskoj dokumentaciji, kojeg je glavni koordinator Museum Documentation Association iz Cambridgea, pri kraju. Svrha priručnika je da bude vodič muzejima pri razvoju dokumentacijskih sistema. Prije tiskanja publikacije u 1991. godini obavit će se testiranje teksta u nekoliko muzeja-modela.

Otvoreni Muzejski dokumentacijski forum, kojeg je suorganizator bio National Research Foundation iz Atene i Nacionalni komitet ICOM-a Grčke, posvećen je prezentaciji principa rada u muzejskoj dokumentaciji, i početnoj informatizaciji u grčkim muzejima kao i muzejima ostalih evropskih zemalja i Sjeverne Amerike.